

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od Biura Budowlanego (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. 1379,83 zł (modyfikacja żądania w zakresie odsetek – k. 21). Uzasadnił roszczenie brakiem zapłaty wynagrodzenia prowizyjnego za prowadzenie czynności windykacyjnych w ramach łączącej strony umowy (przekształcenie powodowej spółki – k. 98-100).

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w L. uwzględnił roszczenie, wydając 8 sierpnia 2016 r. nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym (k. 6).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości (k. 6v-7).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Biuro Budowlane (...) (...) sp. z o.o. korzystało z usług (...) (...) S.A., w ramach czego miało możliwość umieszczenia informacji o przysługującym mu długowi w ogólnodostępnym rejestrze długów. Dodatkowo, jako wierzyciel mogło zlecić za pośrednictwem strony internetowej (...) S.A. prowadzenie czynności windykacyjnych wobec dłużnika przez (...) sp. z o.o. za wynagrodzeniem prowizyjnym.

(okoliczności bezsporne)

29 lipca 2015 r. S. R., działając w imieniu Biura Budowlanego (...) (...), zlecił za pośrednictwem strony internetowej (...) S.A. prowadzenie czynności windykacyjnych wobec dłużnika (...) (...) w W. w zakresie długu w wysokości 10 000 zł. Zlecenie nastąpiło po zaakceptowaniu ogólnych warunków umowy i podaniu danych dotyczących długu oraz dłużnika.

(wyciąg z systemu – k. 34, wydruk stron internetowych obrazujących proces zgłoszenia wierzytelności – k. 35-44)

W zbliżonym czasie S. R. w rozmowie telefonicznej z doradcą (...) S.A. potwierdził wolę zlecenia czynności windykacyjnych wobec dłużnika (...) (...) w W. w zakresie długu w wysokości 10 000 zł.

(zeznania S. R. – k. 121)

Rzeczywisty dług (...) (...) w W. wobec Biura Budowlanego (...) (...) wynosił 10 000 zł, natomiast w systemie (...) sp. z o.o. zostały odnotowane błędnie dwa długami po 10 000 zł każdy.

(okoliczność bezsporna)

(...) sp. z o.o. podjął czynności windykacyjne w związku z dwoma długami po 10 000 zł.

(wezwanie do zapłaty – k. 45-46, korespondencja e-mail – k. 68)

W efekcie podjętych działań windykacyjnych dłużnik spłacił dług do kwoty 1000 zł. S. R. zalogował się wówczas do panelu klienta (...) S.A. i zorientował się, że figuruje w nim podwójne zadłużenie (...) (...) po 10 000 zł każde. 30 sierpnia 2015 r. wycofał zlecenie windykacji w zakresie błędnie odnotowanego długu 10 000 zł, a drugie zadłużenie pomniejszył o dokonaną wpłatę do 9000 zł.

(okoliczności bezsporne, nadto zeznania S. R. – k. 121, wyciąg z systemu – k. 34, korespondencja e-mail – k. 69-72)

(...) sp. z o.o. wystawił fakturę obciążającą Biuro Budowlane (...) (...) na kwotę 1328,40 zł z tytułu wynagrodzenia prowizyjnego w związku ze zmianą wysokości zadłużenia (...) (...).

(wezwanie do zapłaty – k. 47)

Biuro Budowlane (...) (...) zapłaciło wynagrodzenie prowizyjne od kwoty 1000 zł. W listopadzie 2015 r. Biuro Budowlane (...) (...) wypowiedziało umowę zlecenia czynności windykacyjnych. W dalszym czasie zawarło ugodę sądową z dłużnikiem obejmującą roszczenie o zapłatę długu w pozostałej wysokości 9000 zł, na podstawie której dłużnik dokonał zapłaty 6000 zł, co wyczerpywało wzajemne roszczenia stron.

(okoliczności bezsporne, nadto akta sprawy SR dla Warszawy-Śródmieścia I C 1811/16 – k. 90)

Stan faktyczny sprawy sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów. W istotnym zakresie nie był on sporny pomiędzy stronami. Okoliczność omyłkowego podwójnego odnotowania długu (...) (...) potwierdziły obie strony postępowania (powód – k. 83).

Sąd ustalił, że S. R. dokonał elektronicznego zlecenia czynności windykacyjnych powodowi na podstawie złożonych przez niego zeznań oraz wyciągu z systemu pozwanego. S. R. potwierdził, że dokonywał elektronicznej rejestracji zadłużenia (...) (...), a po uregulowaniu zadłużenia 1000 zł logował się do panelu klienta i dokonał w nim modyfikacji zadłużenia. W tym zakresie jego zeznania są zgodne z przedstawionym przez powoda wyciągiem z systemu. Na tej podstawie sąd ustalił również, że S. R. zaakceptował przedstawione mu ogólne warunki umowy. Wydruki stron internetowych obrazujących proces rejestracji zadłużenia wskazują jednoznacznie, że przy rejestracji klient jest informowany o zgodzie na ogólne warunki umowy, z którymi może się zapoznać poprzez kliknięcie odnośnika. Z zeznań S. R. wynika, że miał do stępu do panelu klienta i świadomie dokonywał w nim modyfikacji. Oznacza to w ocenie sądu, że przeszedł on proces elektronicznej rejestracji długu, zatem zostały mu przedstawione ogólne warunki umowy w tym przedmiocie.

Sąd nie dokonał ustalenia przyczyny błędnego podwójnego odnotowania długu (...) (...), lecz nie miała ta okoliczność istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd oddalił wnioski o zobowiązanie pozwanego do złożenia dokumentu w postaci ksiąg podatkowych za okres od 1 września do 31 grudnia 2015 r., gdyż z korespondencji e-mailowej z tamtego okresu wyraźnie wynika (k. 69-72), że pozwany nie zaakceptował faktury wystawionej przez powoda oraz dokonał jej zwrotu. Prowadzenie dalszego postępowania dowodowego w tym kierunku było zbędne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Strony łączyła umowa o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy k.c. o zleceniu (art. 750 k.c.). Umowa została zawarta skutecznie, a działający w imieniu pozwanej S. R. złożył oświadczenie woli o przyjęciu oferty powoda w postaci elektronicznej (art. 60 k.c.).

Umowa została zawarta pomiędzy stronami postępowania. Bez znaczenia pozostawała okoliczność, że pozwany otrzymał ofertę zawarcia umowy z powodem za pośrednictwem platformy internetowej prowadzonej przez (...) S.A. Należy zwrócić uwagę, że usługa (...) S.A. była powiązana funkcjonalnie z usługą oferowaną przez powoda. Zlecenie czynności windykacyjnych możliwe było wyłącznie w stosunku do długu umieszczanego w rejestrze prowadzonym przez (...) S.A. Niezależnie od tego, z treści oferty elektronicznej i ogólnych warunków umowy wynika jednoznacznie, że przyjmującym zlecenie w zakresie usługi prowadzenia czynności windykacyjnych był powód.

Pozwany zawierając umowę związał się jej ogólnymi warunkami, bowiem te zostały mu przedstawione przed jej zawarciem (art. 384 § 1 k.c.). Przewidziane w nich w ust. 5 wynagrodzenie powoda zostało ustalone w sposób warunkowy i uzależniony od kwoty spłaty zobowiązania przez dłużnika, w terminie określonym umową zlecenia. Taka interpretacja umowy wynika z treści wskazanego jej ustępu. Przede wszystkim, nakazuje on aktualizację lub usunięcie wpisu o zadłużeniu w systemie w razie zmiany kwoty dochodzonej wierzytelności. W tym zakresie odnosi się do rzeczywistej zmiany wysokości zadłużenia.

Po drugie, wynagrodzenie należne jest w razie spłaty zobowiązania albo w razie zmniejszenia jego kwoty w systemie (...) S.A. Wynika z tego, że w hipotetycznej sytuacji braku spłaty zadłużenia w jakiegokolwiek części, powodowi nie należy się wynagrodzenie i to niezależnie od własnego nakładu pracy. Oznacza to, że wynagrodzenie powoda zostało ustalone warunkowo i powiązane wynikowo ze zmniejszeniem zadłużenia wobec dającego zlecenie. Dlatego też, nieprawidłowa byłaby interpretacja, że samo zmniejszenie zadłużenia w systemie nieodzwierciedlające rzeczywistości stanowiłoby podstawę dla uzyskania przez powoda prawa do wynagrodzenia. Spójna z tą interpretacją jest dalsza część ust. 5, nakazująca traktować wszelkie rozliczenia dłużnika z klientem w okresie obsługi sprawy jako efekt działań powoda. Fragment ten podkreśla, że dla powstania prawa do wynagrodzenia powoda znaczenie ma rzeczywista spłata długu.

W niniejszej sprawie poza sporem było, że umieszczona została w systemie (...) S.A. błędnie kwota 10 000 zł, którą pozwany usunął po spostrzeżeniu błędu. Usunięcie tej kwoty z systemu nie spowodowało po stronie powoda powstania prawa do wynagrodzenia prowizyjnego, bowiem nie było związane ze spłatą zadłużenia, bowiem ono nigdy nie istniało.

Zwrócić jeszcze uwagę należy na treść ust. 8 lit. c ogólnych warunków umowy. Zgodnie z nim w razie przekazania przez klienta do obsługi nieistniejącej wierzytelności powodowi przysługuje kara umowna. Interpretując umowę całościowo można wskazać, że w sytuacji gdy powód obsługuje realną wierzytelność, przysługuje mu warunkowe prawo do wynagrodzenia. W sytuacji obsługiwanego wierzytelności nieistniejącej, przysługuje mu wyłącznie kara umowna. W niniejszej sprawie wierzytelność pozwanego nie istniała w rzeczywistości. Powód nie miał zatem prawa do wynagrodzenia w związku z jej usunięciem z systemu.

Sąd nie badał zająścia warunków do ewentualnego zasądzenia kary umownej, albowiem wyszedłby w ten sposób ponad żądanie. Żądanie zasądzenia kary umownej ma charakter odszkodowawczy, a powód nie powołał się w podstawie faktycznej powództwa na przesłanki faktyczne jego zasądzenia. Powód żądał zasądzenia wynagrodzenia umownego.

Powództwo w niniejszej sprawie podlegało oddaleniu, ponieważ powód nie wykazał przesłanek powstania prawa do wynagrodzenia przysługującego mu od pozwanego.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając nimi w całości powoda jako stronę przegrywającą sprawę. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego złożyły się koszty zastępstwa procesowego przez pełnomocnika wykonującego zawód radcy prawnego w stawce 810 zł (§ 2 ust. 2 w zw. z § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz.U. z 2018 r. poz. 265) i opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł. Sąd uwzględnił stawkę wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, albowiem sprawa wymagała przeprowadzenia rozprawy. Przemawiał za tym także stopień skomplikowania sprawy na tle spraw o zbliżonej wartości przedmiotu sporu, a także aktywność pełnomocnika pozwanego, który złożył trzy merytoryczne pisma procesowe. Sąd baczyl także, aby wysokość przyznanego zwrotu kosztów procesu pozostawała w rozsądnej proporcji do wartości przedmiotu sporu.

Zarządzenie: (...)